

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

HALMSTADS HAMN I VINTERDIMMA. — AMATÖRFOTO. A. PALMKVIST, HALMSTAD.

23:DJJE ÅRG.

DEN 16 APRIL 1922

N:o 29.

Foto. Jonsson, Östersund.

Svobergström 2

Kliché: Gots Ritzgrä & Klichéanstalt, G.

En av den svenska arméns märkesmän har lämnat den aktiva tjänsten!

Den 5 april passerade nämligen inspektören för infanteriet, generallöjtnanten Erik Walter Bergström 65-årsgränsen och trädde därmed in i pensionsåldern.

Med generallöjtnant Bergström lämnar, som sagt, en av vår armés förgrundsfigurer den aktiva vädjobanan för att efter ett mer än vanligt fullmåligt värv njuta sitt otium cum dignitate.

Erik Walter Bergström föddes den 5 april 1857 i S:t Lars församling i Östergötlands län. Föräldrarna voro e. o. hovrättsnotarien Svante Bergström och hans maka Anna Charlotta Juberg. Efter att år 1877 han avlagt studentexamen vid Linköpings högre allmänna läroverk genomgick Bergström följande år Karlberg och utnämndes år 1878 till underlöjtnant vid Kungl. Andra livgrenadjärregementet. Följande år erhöi han transport till Gottlands nationalbeväring (sedermera Gottlands infanteriregemente), där han år 1884 utnämndes till löjtnant. Under åren 1880—1882 genomgick Bergström Krigshögskolan med det resultat att han år 1882 beordrades till aspiranttjänstgöring vid generalstabens, varefter han, sedan han åren 1885—1886 tjänstgjort vid generalstabens topografiska avdelning, sistnämnda år utnämndes till löjtnant vid generalstabens, där han avancerade till kapten år 1891 och till major år 1898. Redan tidigt hade den unge generalstabsofficeren fäst uppmärksamheten vid sig genom sina gedigna kunskaper och framstående militära egenskaper, vilka förde honom till lärarebefattningar vid Artilleri- och Ingeniörhögskolan perioden 1888—1895 och vid Krigshögskolan åren 1898—1899. Efter att åren 1900—1902 hava tjänstgjort som stabschef vid III. arméfördelningen återgick Bergström år 1902 till trupptjänsten, då han utnämndes till överstelöjtnant vid Kungl. Kalmar regemente. År 1904 följde därpå Bergströms utnämning till överste och chef för Kungl. Västgöta regemerte, där han under sin omkring åttaåriga chefstid nedlade ett utomordentligt gediget och samvetsgrannt arbete till sitt ärorika regementets fromma och sin egen utbildning för de högre värv, som genom utnämningen år 1912 till generalmajor och militärbefälhavare på Gottland blev honom anförtrött.

Då världskriget utbröt 1914 hade den nye militärbefälhavaren redan hunnit fullt sätta sig in i de säregna förhållanden, som på nära nog alla områden och icke minst på det militära äro rådande på Gottland och som ställa utomordentliga krav på sin man under orostider. Här är icke platsen att närmare skärskåda det sätt varpå general Bergström under de för vårt land kritiska första krigsåren handhade sitt makt-påliggande befäl och löste den mångfald invecklade och delikata problem, som härunder mötte honom. Ett är säkert. Svenska folket står i djup ehuru av den stora allmänheten kanske icke fullt känd eller förstadd tacksamhetsskuld till general Bergström för för den kraft, den takt och det omdöme, varmed han under denna vanskliga tid skötte sin post och han själv kan till döddagar med stolthet blicka tillbaka på och minnas denna manliga gärning.

Från sitt geografiskt sett ganska begränsade verksamhetsområde kallades general Bergström från 1 januari 1917 till ett i detta avseende så mycket större arbetsfält i det han nyssnämnda år anförtrödes befälet över VI. arméfördelningen. De krav, som här inom vår nordligaste arméfördelning ställdes på honom, voro knappast mindre fordrande än de han så lyckligt fyllt på ön i Östersjön.

Neutralitetsskyddets organisation och vidmakthållande i full effektivitet ställde stora fordringar på arméfördelningschefens organisationsförmåga, förutseende och omdöme. Den säregna norrländska topografien och den i militärt avseende ofta diametrala motsatsen mellan vinter- och sommarförhållandena reste många problem av den mest invecklade natur, vilka icke kunde lösas vid skrivbordet och med stöd uteslutande av underlydandes förslag och rapporter. De fordrade ofta arméfördelningschefens personliga studium och planläggning på ort och ställe. Också torde få personer under dessa år varit på så rörlig fot som general Bergström. Man gör sig knappast skyldig till någon överdrift, om man påstår, att general Bergström under de två och ett halvt år, varunder han förde befälet över VI. arméfördelningen, ständigt befann sig på resa. En sådan tjänsteutövning var också endast möjlig tack vare den utomordentliga fysiska och psykiska spänstighet general Bergström besitter. Det skulle vara intressant att veta den sammanlagda väglängd, som han under dessa år tillryggat lagt, ofta i rissla (norrländsk släde) och utefter mee eller mindre väl framkomliga vintervägar. Han lärde känna sitt arméfördelningsområde och sina trupper. På befälets taktiska utbildning nedlade general Bergström ett synnerligen omsorgsfullt arbete och trupper s fältmässiga utbildning följde han lika vaksamt, som han intresserade sig för dess trenad och humanitära behandling. Också torde få befälhavare hava förstätt att i så hög grad tillvinna sig sina underlydandes förtroende, vördnad och tillgivenhet som general Bergström. Fasthet, välvilja och självuppoiffing hava varit grundvalen för general Bergströms befälsföring. När därför dåvarande chefen för VI. arméfördelningen i juli 1919 utnämndes till generallöjtnant och inspektör för infanteriet och således lämnade sin ansvarssyftida post i höga Norden, följdes han också av sakkund och tacksamhet från en hel befolkning.

Det är under en för den svenska armén synnerligen betydelsefull tid som general Bergströms verksamhet som inspektör för infanteriet: infallit och i alldeles särskild grad gäller detta huvudvapenslaget, infanteriet. Tvänne motsatta krav hava efter världskrigets slut trängt sig fram och båda fordra hänsyn och en snar lösning av genom desamma skapade problem. Dels är det det av depressionstider dikterade kravet på en minskning av försvarsbudgeten, vilket av allt att döma kommer att återverka på utbildningstidens längd, vilket återigen framtvingar vissa organisatoriska förändringar och en omläggning av förut gällande utbildningsformer och utbildningsmetoder, dels är det de under världskriget skapade tekniska hjälpmedlen, som det gäller att pröva och i önskvärd utsträckning överföra till svenska armén. Givet är att dessa i mångt och mycket motsatta krav äro ytterst svåra att på ett lyckligt sätt lösa och förena på ett för vår armé fruktbringande sätt. Ännu äro icke heller de därmed sammanhängande spörsmålen på långt när slutgiltigt lösta och ännu återstår helt visst många svårigheter att övervinna. Har det således icke förunnats den nu avgångne infanteriinspektören att få se de mogna frukterna av dessa s råvanden, så kan han dock räkna sig till godo mycket av det arbete som redan utförts, ty det är hans ertarenhet kunskaper och omdöme, som uppdragit riktlinjerna för detta arbete, riktlinjer som synas komma att föra till positiva resultat.

General Bergström är kommandör med stora korset av kungl. svärdsorden samt ledamot av kungl. krigsvetenskapsakademien.

Bland de mera framträdande rollerna i Operans stora succés, "Orieas i underjorden", fästes uppmärksamheten i alldeles särskilt hög grad vid fröken *Sigröd Brandels* temperamentsfulla och glittrande Venusframställning. Prestationen väckte så mycket mer intresse som fröken Brandel förut varit så gott som okänd för operapubliken i det att Venus var en av hennes första roller. Icke desto mindre visade hon sig i besittning av en fullt färdig primadonnas säkerhet. Det var ju tydligt att man ej skulle underlåta att söka fästa en för operettfacket så avgjord begåvning vid huvudstadens enda lyriska scen. Direktör Ranit har nu även skyndat att från och med nästa säsong engagera fröken Brandel till Oscarsteatern — ett utan tvivel synnerligen lyckligt förvärfv för denna scen sedan fru Naima Wifstrand numera synes föredraga att helt ägna sig åt gästspel.

Fröken Brandel började

16 April 1922 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 •ILLUSTR• •MAGASIN•

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 29. I mörkbrun dubbeltonfärg. "Tankfull" av J. Sanders, (California Club, San Francisco, en av de mest förtjusande små genrebilderna å den förut omnämnda fotografutställningen i Stockholm. Kliché: Goetz, Gbg.

sina sångstudier som elev för Mme Cahier och genomgick sedermera Musikaliska akademiens sångskola. Efter att därpå ha framträtt som konsertsångerska bl. a. hos Orkesterföreningen i Göteborg, blev hon 1919 operastipendiat och debuterade ett år senare som Suzuki i Madame Butterfly. Sedermera har hon också framträtt som Delila och gjort mycken lycka. Hittills är det dock den förtjusande glada Venus som varit hennes verkliga succésroll.

*
 "Tankfull" — den förtjusande vackra omslagsvignetten å föreliggande häfte utgjorde ett av de mest uppmärksammade numren å en nyligen i Stockholm hållen stor fotografisk utställning.

Fotografien utgör ett synnerligen lyckat prov på den s. k. "soft-focus"-metoden, vilken är lika svår som den å bilden förlänar en alldeles sär egen mjukhet, glans och charm.

Foto. Almqvist & Prentiss, Stlm. Kliché: Sjöberg, Gbg.

Omedelbart efter påsk få stockholmarna tillfälle att stifta bekantskap med en av Tysklands allra mest framstående skådespelerskor *Maria Orska*, vilken den 18 april börjar ett gästspel vid Blancheteatern, till att börja med i Strindbergs "Leka med elden" och österrikaren Paul Czinner's "Satans masker". Längre fram kommer eventuellt att ges Frank Wedekinds omskrivna drama "Jordanden" med den tyska skådespelerskan som Lulu.

Det är ett gästspel, som man har rätt att motse med de allra största förväntningar.

T. v. FRÖKEN SIGRÖD BRANDEL vid K Teatern, som med nästa säsong öve går till Oscarsteatern i Stockholm.

T. h. MARIA ORSKA en av Tysklands främsta skådespelerskor börjar den 18 ett gästspel å Blancheteatern i Stockholm.

Efter fotograf.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

Afver porträtt. Kliché: Sjöberg, Gbg.
 D:R EUGENIE SCHWARZWALD, en av Wiens främsta kvinnliga deltagare i det sociala och filantropiska arbetet. I Stockholm för att officiellt framföra Österrikes tack för den Svenska hjälpen.

Rädda Barnen i Stockholm har i dagarna mottagit en celeber gäst, nämligen en av Wiens socialt mest verksamma damer, doktorinnan *Eugenie Schwarzwald*, som anlänt för att framföra Österrikes officiella tack till Sverige för allt som harifrån blivit gjort till lindrande av nöden därute. Enligt en av doktorinnan Schwarzwald meddelad intressant upplysning lär av Wiens 2 millioner invånare var sjätte person ha erhållit hjälp i någon form från Sverige. Många tusen ha tack vare denna hjälp blivit livsdugliga människor.

Foto, Hagblom, Lund. Kliché: Sjöberg, Gbg.
 LUNDAGÅRDSTRÅDEN, UNIVERSITETSSTADENS STOLT-
 HET, UNDERGÅR PLOMBERING. MÄRK DEN LEVANDE
 "PLOMBEN". Text å sid. 463.

På sistone har dock en märkbar ljusning inträtt i förhållandena där nere, varslande om bättre tider för det så länge och så hårt provade landet.

Fru Schwarzwald har i Österrike upprättat ett stort antal välgörenhetsinstitutioner, som hon även med beundransvärd energi underhåller. Medlen till dem, omkring 20 millioner österrikiska Kronen i månaden, insamlar hon själv från världens alla hörn. En i sanning jättelik och aktningssjudande gärning!

Foto. Lindqvist, Borås. Kliché: Gods Riddare & Klichéanstalt, Gbg.
 MUSIKDIREKTÖR SVEN KÖRLINGS I GÖTEBORG SKOLKÖR konserterar med stor framgång. Ett i hög grad efterföljansvärt initiativ. Kören ger konsert i Borås. Text å sid. 459.

FRANSKA 1700-TALSSALEN PÅ NATIONALMUSEUM NYORDNAD.

FRÅN DEN DANSKA KONSUTSTÄLLNINGEN I KONSTAKADEMIEN I STOCKHOLM. Porträtt av Madame Schmidt av E. W. Eckersberg. Från Hirschsprungska museets i Köpenhamn samlingar och ett av de förfämsta konstverken på utställningen

Nationalmusei franska 1700-talssal kunde den 7 april efter fullbordad omhängning och renovering öppnas för allmänheten. Intrycket av den i ljus gulgrå ton hållna salen var synnerligen förnämt och lugnt och bildade en värdig bakgrund till den utsökta 1700-talssamling av fransk konst vårt Nationalmuseum är lyckligt nog att äga och som utan överdrift torde kunna betecknas såsom en av de vackraste och mest värdefulla av dess kollektioner.

En synnerligen märklig utställning av dansk konst från den glänsande epok, som förra hälften av 1800-talet bildade i dansk konsthistoria, öppnades högtidligen den 6 april i Konstakademien i Stockholm. Utställningen, som tillkommit på initiativ av Danska konstföreningen och i Stockholm anordnats av Sveriges allmänna konstförening, utgör ett värdefullt led i det av statsrådet V. Hansen inspirerade samarbetet mellan danska och svenska konstföreningarna. I sin helhet omfattande det yppersta danskt måleri från denna märkliga epok har att bjuda — dukar av bl. a. Eckersberg, Bendz, Köbke, Kyhn, P. C. Skovgaard och Marstrand — kan expositionen betraktas såsom en av de mest sevärda, varigenom den högt stående danska målarkonsten företräts i vårt land.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

LJUSKRONAN.

FÖR HVAR 8 DAG AV E. KUYLENSTIERNA-WENSTER.

ANKEMAJORSKAN TAGER bodde på nedra botten i samma stora stenhus, där majorens en gång haft en lysande fil av rum en trappa upp. Ännu i dag talade vissa kretsar i huvudstaden om de Tagerska middagarna och balerna, om den alltid hjärtligt animerade värden och om den charmanta värdinnan samt om barnen: unge löjtnant Karl-Hugo och de vackra döttrarna Madeleine och Rosalie.

När majoren dog, brast med ens hela den skimrande bubblan, och istället för fästglansen skar en skarp och hård verklighetsdager i ögonen på de efterlevande. Karl-Hugo greps så våldsamt av förändringen, att han hals över huvud emigrerade, och då upptäcktes det, att han gjort betydande skulder, vilka han ej förmådde betala. Madeleine gifte sig till rikedom och kallsinnighet för barndomshemmet. Rosalie tynade efter några år bort, och på spillrorna av lyckans tämpel dröjde majorskan ensam med sin trotjänarinna, en seg, mager och grå typ från en försvunnen tid.

Den lilla lägenheten, som majorskan hyrde, bestod

av två rum och kök samt en obskur sovskruvb för Mari. Av det forna bohaget hade det mesta gått på auktion, och majorskan trodde sig inte ha något kvar av värde. I det lilla förmaket hängde dock en ljuskrona, vilken fängslat en förbigående kännares intresse. Den förskrev sig från rokokotiden och var alldeles överlastad av slipade glasprismor, fasetterade glaskläppar och dinglande jättestora glaspärlor, allt förenat till glittrande kedjor, dropphängen och vattenklart eller i spektrums alla färger skimrande girlanger.

Mannen, som utanför fönstret, så ofta tillfälle gavs, betraktade detta unika praktstycke, hade själv ingen användning för det. Hans plats i livet var uppsamlarens. De rika och fäkunniga väjdade till honom, när ett nytt hem utan kulturbasis skulle prydas, så att det verkade ärvt istället för förvärvat. Och han var i dag som ett honungssökande bi, herr Balck.

Under krigstiden hade han gjort lysande affärer. Nu var det mera sällsynt, att någon svingade sig på guldkalven och red in i kung Midas rike.

Samtidigt med att Balck fick syn på majorskans ljuskrona, dök emellertid en klient upp, som hade alla betingelser för att skapa sig en grandseignörtillvaro. Han hade fått sin rikedom på mångfaldiga

sätt som det ägnar och anstår en äventyrare med smartness, och nu hade han köpt en gammal solid herrgård, vilken skulle inredas i 1800-talets stil. Balck måste snoka reda på tremeterslånga soffor, divanbord med förgyllda lejonfötter, emmor och taburetter, malmljusstakar och broderade eldskärmar. Det lyckades riktigt bra. Pigg, generös och läraaktig var godsägare Andell, och Balck njöt av att se herrgårdsrummen återfå sin grundkaraktär genom tapetsering och möblering. Det enda, som plågat honom, var, att förmaksluskronan måste imiteras. Han hade sökt med alla antenner utspända efter en äkta glaskrona, men slutligen uppgivit hoppet.

Och just då råkade han händelsevis gå en av Normalms äldsta, fordom ytterst aristokratiska gator. I ett fönster på nedra botten skimtar en gumprofil av det slag, man finner på hängömda silhouetter, en fin, litet skarp näsa, hög panna, framskjutande underläpp och det hela omramat av en spetsmössa med band. Solen lyste på den mycket gamla; den lyste liksom ivrigt över rummets detaljer, yrade omkring i virveldans med dammkornen och lät sina muntra strålar klättra upp i taket till ljuskronan, just en sådan, som Balck sökte. Han stannade hänryckt och stirrade in. Gumman i länstolen märkte honom ej. Hon hade skjutit upp glasögonen i pannan för att kunna läsa sitt brev, vilket av de darrande händerna hölls långt ifrån hennes ögon. Ibland nickade hon, och Balck undrade, om hon inte också suckade. Han önskade och hoppades, att hon måtte sitta trångt i det, så att hon kunde befinnas villig att avyttra den underbara ljuskronan. Man finge möjligen gå diplomatiskt till väga, finna ett ärende, som inledde affären.

Detta var just i Balcks väg. Möjligheten att få komma in i ett gammaldags hem tjusade honom obeskriverligt. Andell hade givit honom carte blanche för inköpen, och det skulle glädja honom att vara liberal mot den gamla.

Första steget var naturligtvis, att läsa på den lilla blanka mässingskylten: *Ankemajorskan Marika Tager*, och därefter att draga i den lustiga, antediluvianska klocksträngen.

När Mari, svartklädd och med vitt förkläde, vassnäst och surögd gläntade på dörren, kände han strax en frestelse att försöka erövra henne med å sin klient, ty skulle man ha trotjänare nu för tiden, fingo de hämtas från kulturmuséer och enstaka bevarade 1800-talshem.

Han lyfte på hatten och hade djärvhet nog att fråga, om majorskan tog emot.

— Nej, vi tar bara emot släkten och hennes nåds gamla vänner, förklarade Mari kärft.

— Ja, men jag — jag har ett angeläget ärende till — hennes nåd. Det gäller en viktig sak. Kan-ske jag får lov att lämna mitt visitkort.

— Det går an, men här springer så många, att hennes nåd sagt, att jag inte skall släppa in någon, om han inte är rekommenderad av kanslirådet.

— Vilket kansliråd?

— Ja så, *det* vet herrn inte. Ja, då så. Och dörren smällde igen.

Antikvitets- och konsthandlare Balck stod förargad i den mörka portgången, där för ett trettiotal år sedan vagnarna rullat in och ut vid de Tagerska fästerna.

Nu var majorskan över åttio, och Karl-Hugo hade varit borta så länge, att han hunnit bli en mogen man, ekuru alltjämt vagabond. Nu var han äntligen död till lätnad för sina anhöriga.

Fru Madeleine levde med i societeten ute i London, där hennes man slagit sig ned som rentier. Var jul skickade de majorskan en pänningssumma, och varannan en gruppfotografi av familjen.

”Hennes nåd”, som Mari kallade henne, levde på sina minnen. Hon ägde otaliga hågkomster och vårdade dem som levande blommor, pysslade om dem, så att intet blad vissnade förglömt. Hennes ungdoms ridderlige kavaljer, kanslirådet Kronmalm, kom en gång i veckan på middag och då genomgicks en otrolig mängd personalia.

Balck iick efter åtskilliga ansträngningar känne-dom om dessa fakta. Av det hela framgick, att majorskan inte direkt *behövde* sälja ljuskronan. Icke nu, det skulle varit förr, då hon kunnat regalera kringsvävaren Karl-Hugo, men nu var det för sent.

Balck funderade hit och dit, sedan han invigt Andell i saken, och denne ivrigt uppmanat honom att övertala gumman. Ända till femtusen finge han som yttersta bud erbjuda för ljuskronan.

Så kom det sig, att Balck mest varje dag gick den tysta gatan, ruvande som en drake på skatten. Så här på vårsidan strålade alla de tusentals glasornamenten i de vackraste rägnbågsfärger. Hans lystnad blev allt hetare, men en dag utestängdes hans åtrände blickar av ett par knutna och trädde jalousier, bakom vilka den gamla och hennes förmak dolde sig.

Det var säkerligen Maris verk. Hon hade upptäckt honom och värvat om sin matmors fred. Liksom han störde den! Ljuskronan var mycket för stor för det trånga rummet. I herrgårdsförmaket där emot skulle den komma till sin fulla rätt, och där *måste* den till sist hamna.

Enok Balcks förälskelser gällde uteslutande kulturföremål. Och hans kärlek var på en gång flyktig och trofast; flyktig så till vida, att han ej brydde sig om att omge sig med de föremål han eftersträvade, oändligt trofast i sin hågkomst av, var han placerat de försålda sakerna och i sin längtan att tid efter annan återse dem.

Han hade ärvt både konstsinne och samlarevurm från sitt semitska moderne, också sitt utseende, och detta sista skulle kanske ytterligare försvåra ingres-sen till hennes nåd.

En dag får han en idé. Han har just varit hos en gammal fröken och köpt en spinett, och frökens fingrar, gulnade som tangenterna, ha smekt familjekleno-den till avsked.

— Det är bäst, har hon sagt, att min kära spinett kommer i sin egen miljö på en gammal herrgård. När jag faller ifrån, är det ingen som frågar efter den, och det vore horribelt, om den hamnade på ett kafé.

Detta gav uppslaget till Balcks visit hos — kanslirådet Kronmalm. Att han inte tänkt på den utvägen förr! Han föreställde den vithårige herrn, hur gott majorskans ljuskrona skulle få det, om hon kunde förmås att sälja den. Kanslirådet nickade betänksamt. Enligt hans mening skulle en ampel göra sig lika bra som kronan i majorskans förmak, och herr Balck hade rätt i, att den hörde hemma på en svensk herrgård, inredd efter gammaldags mönster.

Det häskade vid besökets slut ett sådant samförstånd mellan herrarna, att Kronmalm erbjöd sig att introducera Balck hos majorskan.

Detta skedde några dagar senare, och ytterst delikat framlades förslaget om ljuskronan.

Hennes nåd skakade på huvudet.

— Nej, den gör jag mig inte av med. Mina goda föräldrar gav mig den till bröllopspresent. Det var 1860, och då fick de den billigt, för den var så omö-dern. Men den kom att lysa över mycken glädje sedan. Gabriel minns väl vår stora salong häruppe? Karl XV var hos oss en gång, och jag minns han kastade upp sin chapeau claque på lek så att den fastnade på ett av ljusen och släckte det. Vi applåderade allesamman.

Balck hade ingenting emot de gamla berättelserna från förr. Han lysnade med vördnadsfull uppmärksamhet.

— Vi hade en så hygglig betjänt, som hette Andell, återtog hennes nåd. Han gifte sig 63 med min lilla Mina, som jag haft till kammarjungfru sen mitt femtonde år. Och när Andell sista gången tände ljusen i kronan, just den här kronan, bekände han, att han friat till Mina en natt, när de skulle släcka ljusen efter en bal, och hon hade sagt: Jösses, inte ska du väl fria i herrskapets salong, och då hade Andell svarat: Nu är det gjort, men pussen skall jag anständigvis ta i p gkammaren. Ja, det var den tiden, log hennes nåd blott. Nu finns det visst varken pigor eller anständighet.

— Andell, tänkte Balck. Kunde det vara släkt med hans Krösus, godsägaren? Det vore ett nytt intresse. Han frågade försynt, om hennes nåd visste något om betjänten Andells senare öden.

— Nej, det beskedliga folket fick en vaktmästare-syssla i någon småstad, och nu är de förstas döda och begravna för längesen. Man överlever alla, tillade hon tungt. De enda, man har att prata med, är de föremål, som varit med om gångna tider. Nej, herr Balck, kronan får hänga, där hon hänger.

— Det kunde den kanske få göra, även om hennes nåd ginge in på att sälja den. Intöll Balck, åtminstone tills vidare. Det är ingen brådska alls med att hämta den. Och pängarna kan i alla fall lämnas genast. Bjöd jag ettusen? Jag höjer det till tvåtusen, om det spelar någon roll.

— Tvåtusen för en ljuskrona! Majorskan häpnade. Säg mig, bäste Gabriel, var får folk pengar ifrån nutilldags? Min pappa och mamma levde i flera år på ettusenfemhundra om året, och när Fabian och jag gifte oss, hade vi knappt det. Se'n blev det litet mera. Vi var visst hunna ända upp till femtusen årligen. En lust att bravera, att visa nutidens gyllene makt grep plötsligt Balck. Han kände, att han blev röd av iver, när han utbrast:

— Ja, den person, som genom mig önskar köpa ljuskronan, anser, att den summa hennes nåd nyss nämnde som årslön — femtusen — icke är ett för högt anbud för ljuskronan. Jag kan när som helst lägga upp sedlarna. Hennes nåds meddelande om betjänten Andell har ytterligare ökat min iver att förvärva rokokokronan. Min klient heter nämligen Andell, och jag föreställer mig, att han möjligen är släkt med herr betjänten.

Majorskan nickade tankfullt.

— Det kan vara ge mig si, det kan vara hanses farfar. Men kära hjärtanes; det vore då alldeles för ogudaktigt att ockra på en stackars galning och ta emot — sa' herrn femtusen? — Å, vår Herre bevara mig, aldrig har jag sett så mycket pengar i hela mitt liv. Salig Fabian var så alltför god och gav mig femtio i månaden till hushållspängar; de sista åren knep det, men vi tog litet på bok. Hå, hå, ja, ja! — Hur ser så farligt stora sedlar ut?

— Så här, sade Balck beredvilligt, och bredde ut de rosafärgade "längsjalarna", fem stycken, och det var tydligt, att det flammade rött för majorskans matta ögon. Hon stirrade på sedlarna som på trolltyg och hennes skrynkliga händer gömdes skälvande i varandra.

— Jag bort dem, flämtade hon, jag vill inte förestas. Så mycket, mycket pengar! Vad de skulle glatt min Fabian och min stackars Karl Hugo, men de är borta bägge två. Lilla Madeleine har mer än hon kan njuta av, och jag själv... nej, nej, nej. Vi låter det vara, som det är härinne. Men den där Andell skulle

jag allt vilja träffa, om han visste något om lilla Mina. Jag klädde henne till brud och kammade hennes hår i aderton flåtor, sedan jag strukit socker och dricka i det.

Balck var för klok att ta undan sedlarna. Han låtsades ej om dem. Det föreföll som om han glömde dem under den korta stund visiten räckte. Till sist måste han dock stoppa dem på sig och taga adjö.

Majorskan var så artig, men hon bad honom inte sitta. I en hel kvart hade han stått på hennes slitna matta, stått där med fickorna fulla av kontanter.

Han redogjorde för sitt besök på godsägare Andells hotellrum i Grands finaste gästväning. Ja, det vore inte omöjligt, menade Krösus godmodigt, att hans farsa haft betjänblod i ådrorna; han gick så spanskt och föraktade allt småfolk. Men mor min var av en annan ull. Hennes farsgubbe var slaktare, och han höll på stek och bringa. Steken, det var dom, som hade kovan.

Godsägaren tyckte, det skulle vara lustigt att "hälsa på gumman med ljuskronan", och han föreslog Balck att presentera honom. Han skulle nog klara skivan och ställa sig väl hos majorskan, om också hans farfar inte varit betjänt.

Men Balck vågade sig inte på med försöket. Han hade nästan uppgivit hoppet att lyckas erövra ljuskronan. Han fick annat att syssla med och började glömma bort den envisa gamla.

En morgon fann han emellertid Mari eldtångsrak i sin butik. Hon hälsade från hennes nåd, ett hon väntade herr Balck helst samma dag.

Och Enok Balck bugade vid lämplig tid i det lilla förmaket.

— Var god och sitt, sade majorskan. Herrn undrar väl på, att jag bett honom komma, men saken är den, att jag vill veta, om den där Andell, som önskar köpa min ljuskrona, är släkt i rakt nedstigande led från vår beskedlige Janne och lilla Mina.

— Ja, det lär han vara, sa le Balck oförfärad, ty när han återsåg den strålände ljuskronan, flammade hans gamla karlek upp.

— Jaså, är det så. Nå, nå! Här skall herrn lå se ett papper, som jag hittade i går. Jag han inte begripa, att jag inte sett'et förr. Det är min redlige make, major Tager, som skriver, att han förbinder sig att som tacksamhet och tillgivenhet till sin fars och sin egen betjänt Janne utgiva en årlig gratifikation av ett hundra riksdaler banko. Det är daterat 1863, men — här rodnade majorskan starkt, min gode make blev aldrig i den occasionen, att han kunde hålla sitt löfte. Tvärtom tvärtom står det här, att den beskedlige Janne lånat honom trehundra kronor 1865 och femtio kronor 1867. Om detta har jag inte vetat det allra minsta, ty om afärer talte ej herrarna med frunt mren den tiden. Han har kanske reda på ett ordspråk, herr Balck, som heter: *Noblesse oblige*, det gällde förr. Jag vet inte, hur det är nu. Men jag är uppiostrad i den principen, och är nu den där rika knösen Jannes sonson, så skänker jag honom med varm hand min ljuskrona, och går nöjd i graven, se'n jag hedrat min makes döda mull. Hälsa honom det. Han måtte väl ha reda på sina förfäder, fast han är kommen sig upp.

Balck mumlade något otydligt. Han kände sig gripen av en sällsamt vek stämning, och han erfor en fläkt av flydda tiders romantik, medan han såg på den lilla majorskan, vilken kunde skjuta bort fem tusen kronor, men som ej fick ro, förrän hon rentvätt en fläck från sin mans heder. Att majoren legat i sin grav i trettio år, förändrade ej för henne situationen. Hur skulle nu Krösus Andell handla?

EN UNIK BILD.

H. 8. D. återgiver härmed en intressant och aldrig förut reproducerad amatörbild från det ryska kejsarparets sista besök i Stockholm, som ägde rum i slutet av juni 1909. Bilden, som är tagen på Tullgarn, visar det ryska kejsarparet såsom gäster hos Sveriges konung och drottning samt i kretsen av medlemmar ur det svenska konungahuset.

EN AMATÖRFOTO TAGEN A TULLGARN SLOTT UNDER TSARFAMILJENS BESÖK 1909 OCH ALDRIG FÖRUT REPRODUCERAD. Fr. v. prins Carl, kronprinsen, konung Gustaf, i rysk uniform, isaren, prins Vilhelm, i rysk uniform, drottningen, tsaritsan (kejsarinnan), boken, hertigprinsessan Ingeborg; närmast synes dåvarande prinsessan Maria samt kronprinsessan.

Vidstående bild: GRUPP AV ITALIENSKA UNIFORMER I ARTILLERIMUSEUM. I mitten uniform för dragonregementet "Piemonte reale" med hjälm av äldre modell.

ARTILLERIMUSEUMS UTLÄNDSKA UNIFORMER OCH DERAS SENASTE TILLÖKNING.

FÖR HVAR 8 DAG AV OSWALD KUYLENSTIERNA.

När Artilleriemuseum upprättades 1877 var samlingen av utländska uniformer ielt obetydlig. Den värdefullaste delen utgjordes av ett tiotal ryska uniformer från 1820—1830-talet. En gång under Karl XIV Johans regering hitkom nämligen, efter överenskommelse mellan vederbörande myndigheter, ett ryskt örlogsfartyg, som ombord hade ett antal soldater, klädda i olika uniformer, vilka här avkläddes för att iklädda svenska uniformer återvända till Petersburg.

Under årets lopp tillkommo då och då en och annan utländsk uniform. *Fort. å sid. 459.*

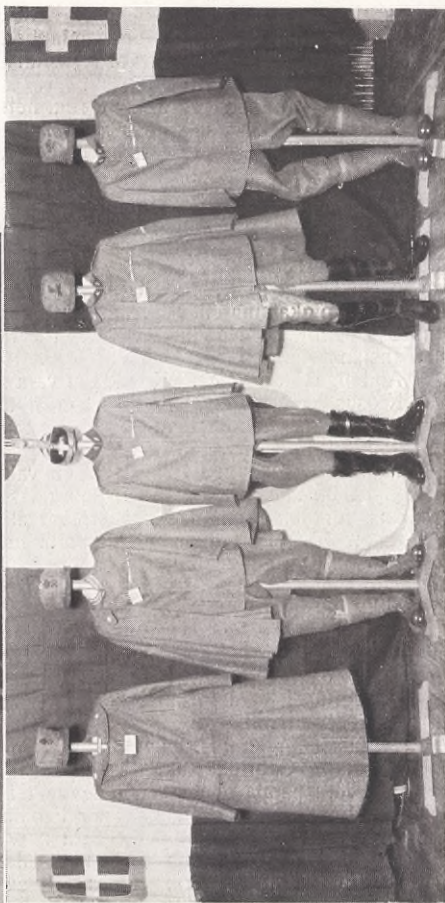

foto. Mattström, Skövde

Fotograf. Gustaf Rydqvist & Kihlström, Uppsala

las — har en alldeles särskild uppmärksamhet ägnats den delegation, som utsänts av Sovjet-Ryssland under ledning av den ryska politikens främste män, *Tjitjerin, Litvinnoff, Krassin* med flera. Under delegationens resa såväl genom Tyskland som Italien hade de utomordentligaste skyddsåtgärder blivit vidtagna till förebyggande av eventuella attentat. Färden har likväl försiggått i största lugn och under full honnör från de länders sida representationen passerat. Om utvecklingen av det

Efter fotografier.

DE RYSKA DELEGERADE PÅ VÄG TILL KONGRESSEN I GENUA.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Överst: Utrikesministern *Tjitjerin* (t. v.) och *Litvinnoff*. Därunder i. h.: Folkkommisariern *Krassin* (med portföljen) och *Schljapnikoff*. T. v.: *CARLO SCHANTZER*, italienske utrikesministern, vilken med visshet kommer att spela en av de allra mest framträdande rollerna vid kongressen.

Bland de delegationer, som nu i dagarna från hela världen begivit sig till den plats, som under den närmaste tiden skall bliva medelpunkten för världens intresse — Palazzo Reale i *Genua*, där den stora ekonomiska och finansiella världskonferensen skall hål-

ryska spörsmålet — ett av den pågående världskonferensens viktigaste — liksom även av andra som ligga till behandling å det internationella rådsbordet få vi i kommande nummer tillfälle att återkomma.

Foto. J. Jansson, Sthlm.

TOBAKSHANDLARNES RIKSFÖRBUND HÅLLER KONGRESS I STOCKHOLM.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

Tobakshandlarnas riksförbund hade den 3 april samlats till kongress i Stockholm i och för överläggning rörande det allvarsamma ekonomiska läge kåren iråkat, bl. a tillfölje den under året minskade varuomsättningen samt för att genom en särskild utsedd deputation hos monopoliet göra vissa framställningar i sina angelägenheter. Efter monopolstyrelsens sammanträde den 6 april, varunder beslutet fattades, att riksförbundets framställningar till trots, sänka tobakshandlarnas försäljningsprocent från 15 till 13 procent har även en skarp protest mot förslaget uttalats från riks överbundets sida. Sänkningen, som näppeligen kunde ha kommit på en för tobakshandlarna olämpligare tidpunkt skall även otvivelaktigt komma att medföra en hastig avveckling av särskilt de mindre alfärens.

Utän tvivel kunna tobakshandlarna räkna med allmänhetens sympati i en så ojämn strid, där deras, så vitt utomstående kunna fatta frågan, synnerligen moderata och behjärtansvärda önsknings, icke utan vidare borde avslås. Tobakshandlarna ha alltid visat H. 8. D. stort intresse och det är sålunda ej endast en känsla av att en orättvisa drabbar dem men även av erkänsla för många års gott samarbete som manar oss att tillönska deras förbund framgång i förhandlingarne med Monopolet.

KRIGSTROFÉER. *Till bild å sid. 460.*

Det har länge stått strid om huruvida den ståtliga samlingen av *krigs- och andra troféer*, som förr fanns uppsatt i Riddarholmskyrkan, och som under kyrkans nyligen fullbordade årslånga restaurering förvarats i Livrustkammaren, nu skulle vederbörligen åter börjas för att ånyo uppsättas under kyrkans valv. Man har invänt att dessa våra stoltaste och oersättligaste historiska minnen skulle kunna lida skada av upphängningen i kyrkan. Å andra sidan torde ett värdigare och ståtligare förvaringsrum för dem näppeligen kunna uppletas. Regeringen har också nu beslutat att Riddarholmskyrkan allt framgent skall få om hand vården av våra fanor. Tillfölje härav pågår f. n. i Livrustkammaren en utställning av ett tjugotal troféer, såsom en första uppsättning för kommitterade för kyrkan att välja på. De som fått i uppdrag att anbringa fanorna äro Livrustkammarens föreståndare, friherre Rudolf Cederström och hovintendenten Gustav Lindgren.

De nu utställda dukarne utgöras av flera stora och mäktiga skepps- och fästningsflaggor jämte en del mindre flaggor och vimplar, tagna dels från danskarna under kriget 1813—14, dels från ryssarne vid Svensk-

sund och Fredrikshamn. Till de ståtligaste höra ett par danska fästningsflaggor, som togs med fästningen Glückstadt i januari 1814, och en, som togs då fästningen Frederiksten efter konventionen i Moss år 1814 besattes av svenska trupper. Allra ståtligast är dock en rysk kajsarflagga som fallit i våra händer vid Svensksund, den är gul och prydd med kajsarliga dubbelörnen. De största av de nu uthängda fanorna mäta över tio meter i längd och fem meter i bredd, vilket emellertid icke utgör något rekord i vår trofésamling. Där lär nämligen finnas ryska linje skeppsflaggor, som ha en längd av upp till 20 meter.

RAND-REVOLTEN. *Illustr. å sid. 464.*

Från det nyligen kuvade fruktansvärda *strejkupproret i Randområdena i Transvaal* föreligger nu ett rikhaltigt illustrationsmaterial, varav H. 8. D. härmed återger några talande bilder. Börjande under form av allmän arbetsnedläggelse framgick snart nog, att det här ingalunda var fråga om en vanlig generalstrejk utan om ett allvarligt, av de grymmaste våldsdåd åtföljt revolutionsförsök, iscensatt av extremistiska agitatorer som begagnat strejken till täckmantel för utspridande av syndikalistiska läror. Situationen utvecklade sig med svindlande hastighet till en av de allvarligaste som någonsin uppstått i Sydafrika. För varje dag sällade sig större skror av arbetare i de väldiga diamant- och guldgruvedistrikten till de upproriska, och de fasansfulla skådespelen å gatorna i Pretoria, Johannesburg och Fordsburg började minna om de blodiga röda dagarna i Finland. Telefon- och telegrafledningarnes ramponering, järnvägens upprivning samt de strejkandes utövande av de grymmaste våldsdåd mot den övriga befolkningen, särskilt mot infödingarna och de hinduiska arbetarna, påkallade slutligen de engelska regeringstruppernas inskridande. Under befäl av general S. n. utsattes det snart nog dessa att genom en omslutning av hela det upproriska området kuva de revolterande elementen, rensa Johannesburg samt tvinga de i Fordsburg inneslutna rebellerna att kapitulera. Särskilt erbjöd regeringstruppernas betvingande av Fordsburg en uppskakande syn. Revolten kostade de upproriske stora förluster i människoliv, och fångantalet uppgick till flera tusen.

Man har starka skäl förmoda att inspirationskällan till denna bolschevikupp är att söka i Moskva samt att det hela rödde sig om en fantastisk djurvä plan att sätta sig i besittning av de rika guldgruvorna och därmed förlamande drabba själva hjärtpunkten i det kapitalistiska systemet.

UTLÄNDSKA UNIFORMER. Forts. fr. sid. 456.

form, men den ojämförligt största tillökningen fick denna samling 1915, då från arméförvaltningens intendenturdepartement överfördes ett betydligt antal uniformer från olika länder. Bland dessa befunno sig en engelsk khaki-uniform från 1907 och en amerikansk från 1909. I den stora samlingen av färgrika uniformer från mer än två århundraden hade sålunda kommit ett fältmässigt, grå-brun-grönt inslag.

Världskriget skulle öka samlingen av moderna uniformer bl. a. av svenska officerare, dels — som fallet var med översten greve Gilbert Hamilton — i tysk krigstjänst, dels av svenskar, som deltagit i det finska frihetskriget 1918, såsom generalmajor Hjalmarson och översten i finska armén, greve Adolf Hamilton. Hjalmarson hade som bekant tidigare varit general i persisk tjänst, och den ljusblå, guldgalonerade uniform, som han burit i denna egenskap, är likaledes införlivad med Artillerimuseum. Dessa uniformer, som sålunda burits av nutida svenska officerare, vilka kämpat i främmande länder, fullständiga den samling av minnen, som redan fanns från en äldre generations deltagande i 1800 talets stora krig. Bland dessa må nämnas den franska kaptensuniform, som av sedermera generalen i riherre Axel Rappe bars under fransktyska kriget 1870—71 och den afrikanska hästjägareuniform, som av dåvarande löjtnanten, sedermera generallöjtnanten G. Bråkenhielm, burits under hans tjänstgöring i Algir 1863—65.

Dessa båda prydliga och lysande uniformer, med sina krapproda byxor utgöra en slående motsats mot den uniformstyp, som blev vanlig under världskriget.

Dels genom inköp, dels genom gåvor har emellertid Artillerimuseum under de senaste åren i väsentlig mån kunnat öka sina samlingar av detta slag.

Ingen av gåvorna har dock varit jämförlig med den, som nyligen överlämnats av italienska staten. Densamma utgöres av uniformer, vapen, utredningspersedlar m. m. för de fyra olika vapenslagen: infanteri, kavalleri, artilleri, och ingenjörtrupper. Samtliga uniformer äro av grågrönt kläde samt av enkelt och ändamålsenligt snitt. Inga synliga metallknappar förekomma. Huvudbonaderna utgöres av mössor, av samma tyg som uniformerna, och försedda med mjuka skärmar av grå-grönt läder. En sådan mössa lär komma att föreslås till antagande vid svenska armén.

Fotbeklädningen, med benskenor och benlindor, är den internationella, däremot förekommer ett plagg av särskild italiensk typ, nämligen den korta, rundskurna regnkragen.

Om man undantager den till fredsbruk avsedda dragonhjälm, med den vackra antika formen på den förgyllda hjälmkammen, finnes ingenting lysande i dessa under världskriget prövade uniformer.

Utmärkelsetecken saknas dock icke. En rad band till krigsdekorationer och fälttågsmedaljer, i olika färger, förekomma på samtliga uniformer.

En annan nyhet, som icke äger något motstycke å några andra, på Artillerimuseum förvarade, uniformer, utgöres av den lilla vita galonen på överarmen, som kännetecknar att vederbörande sårats vid ett tillfälle. Vid upprepade fall får soldaten en ny galon. Minst fem sådana galoner lära förekomma.

Även samlingen av handvapen, utrustningspersedlar och verktyg för skyttegravsarbete o. d. är av mycket intresse.

Den omfattande och värdefulla gåvan till vårt artillerimuseum utgör sålunda ett förnyat bevis på den välvilja, som vid upprepade tillfällen från den italienska regeringens sida visats den svenska armén.

Sverige har under senare tid varit målet för en rad remarkabla besök från fjärran och främmande land. I dagarna bebådas ytterligare ankomsten av en märkligare gäst. En av Indiens vise, den över hela Orienten kände aposteln och evangelisten *Sadhu Sundar Singh* är nämligen i antågande hit för att på inbjudan av Svenska kyrkans missionsstyrelse och Svenska alliansmissionen hålla föredrag i en del städer, bl. a. Stockholm, Göteborg, Malmö, Lund, Uppsala och Jönköping.

Näst Rabindranath Tagore räknas *Sadhu Sundar Singh* såsom sitt lands lärdeste man. Härstammande från en av Indiens förnämsta familjer avsåg han sig alla jordiska ägodelar och förmåner och övergick till kristendomen. Med de indiska pilgrimerna såsom förebild har han sedermera genomvandrat hela Indien, förkunnande evangelium. På grund av de oavbrutna vandringar och resor som fylla hans liv har han även blivit kallad aposteln med de blödande fötterna. Från sin senaste uppehållsort, Schweiz, vars skönhet på honom gjort ett djupt intryck, anländer han via Berlin den 15 april till Malmö, som kommer att bli utgångspunkten för hans med stort intresse mottagna apostoliska turné i vårt land.

SVEN KÖRLINGS SKOLKÖR. Illustr. å sid. 452.

Såsom ett viktigt led i musikintressets höjande måste man betrakta de *skolkonserter*, som sedan några år tillbaka av musikdirektör Sven Körling i Göteborg anordnas med en större kör, bestående av elever vid Göteborgs h. Realläroverk och Rudebeckska flickskolan i Göteborg. I dagarna har en dylik konsert givits i Tyska kyrkan i Göteborg med Schuberts Deutsche Messe såsom huvudnummer. Konserten, som gavs till förmån för en musikstipendiefond vid Göteborgs h. Realläroverk, upprepades den 2 april å läroverkets sal i Borås.

Efter fotograf.

Klubbén Sjöberg, Gbg.

SADHU SUNDAR SINGH, en indisk apostel, vars besök i Berlin väckt stor uppmärksamhet.

Efter fotografier.

Kliché: Gots, Gbg.

Från vänster: P. R. HASSELROT. *Generallöjtnant. Nyförordnad inspektör för infanteriet.**
 C. B. HAMILTON. *Greve. Nyutn. Generalmajor. — Göteborg.**
 R. G. E. M. VON ROSEN. *Greve. — Nyutn. Generalmajor. — Nyförordn. Insp. f. Kavalleriet.**
 C. T. G. RUDENSCHÖLD. *Greve. — Gen.-major. — Nyförordn. chef f. 2. arméfördeln.**

C. M. VON ESSEN.
Frilh. — Nyutn. Överste i a:n o. tf. sekundchef f. Livg. t. h.*

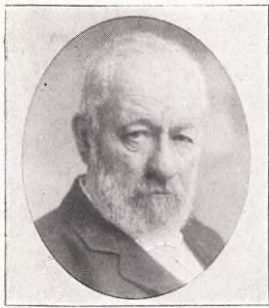
Till inspektör för infanteriet efter generallöjtnant E. W. Bergström, som beviljats avsked (se biografi och helsidesporträtt i föreliggande n:r) har k. m:t vid konselj den 4 april utnämnt generallöjtnant P. R. Hasselrot. Till chef för andra arméfördelningen efter generallöjtnant Hasselrot har utnämnts

generalmajor C. T. G. Rudenschöld. Till generalmajor i armén har utnämnts chefen för Göta artilleriregemente greve C. B. Hamilton. Till kavalleriinspektör efter generalmajor Rudenschöld har utnämnts Livgardets till häst sekundchef, generalmajoren greve Reinhold von Rosen. Till överste i armén och sekundchef för Livgardet till häst efter den nye kavalleriinspektören generalmajoren greve von Rosen har utnämnts överstelöjtnanten vid Livregementets dragoner C. M. von Essen. På grund av korungens bortvaro ha samtliga utnämningar tillvidare fått formen av förordnanden. (Se texter portr.-g. d. n:r).

UTSTÄLLNING AV TROFÉER I LIVRUSTKAMMAREN. T. v. i mitten en norsk och en dansk fana; t. n. en av de värdefullaste troféerna, en rysk fana. — (Pressfoto.). — Kliché: Sjöberg, Gbg. Text å sid. 458.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

A. BERGSTRÖM.
Bruksägare. — Trosa.
75 år 24 april.*

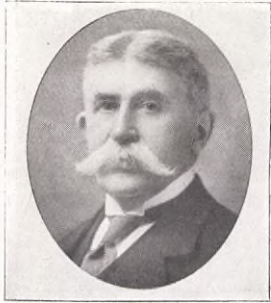
C. E. B. SPÅNBERG.
Bruksägare. — Lilla Åsa.
70 år 22 april.*

J. HERMELIN.
Friherre. Godsägare. — Gripenberg. — 65 år 22 april.*

H. H:SON WACHTMEISTER.
Greve. Godsägare — Västeråkra. — 55 år 24 april.*

F. W. H. PEGELOW.
F. d. Generaldirektör. — Stockholm. — 70 år 15 april.*

N. P. HILLMAN.
Stat.-inspektör. — Teckomatorp. — 70 år 3 april.

C. O. MÖLLER.
Generaldirektör — Sthlm.
65 år 20 april.*

T. G. F. SCHELIN.
Rådman. — Örnsköldsвик.
60 år 26 april.*

B. S. A:SON LEIJONHUFVUD.
Friherre. F. d. Överste — Stockholm. — 70 år 17 april.*

J. A. C. FREIDENFELT.
Överste. — Eksjö.*
60 år 21 april.*

K. RUNDGREN.
Marindirektör. — Karlskrona.
60 år 17 april.*

E. F. M. GRAFSTRÖM.
Överstelöjnant. — Lund.
50 år 26 april.*

P. A. TOLLIN.
Direktör. — Linköping
60 år 18 april.*

N. V. E. NORDENMARK.
Försäkr.-direktör. Fil. d:r. — Sthlm. — 55 år 14 april.*

K. G. E. RUDEBECK.
Bankdirektör. — Hålsingborg.
50 år 26 april.*

P. A. BERGGREN.
Direktör. — Halmstad.
50 år 19 april.*

Kiiche: Aug. Sjöbergs Kiicheanst., Gbg

* Data å sidan 463.

E. A. TRANA.
F. d. Just-Borgmästare. Fil. Dr.
Göteborg. — 75 år 22 april.*

E. A. COLLIANDER.
Rådman. — Göteborg.
55 år 18 april.*

K. G. O. E. LINDQVIST.
Borgmästare — Mariefred
50 år 24 april.*

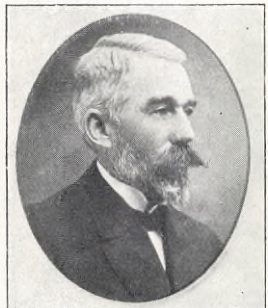
E. O. M. FRICK.
Rådman. — Göteborg.
50 år 17 april.*

F. W. SVENONIUS.
F. d. Statsgeolog. — Uppsala.
70 år 24 april.*

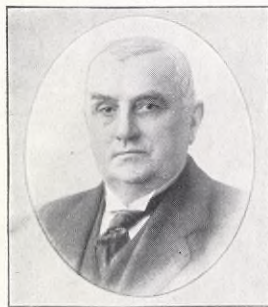
A. N. SAHLSTRAND.
Provinsialläkare. — Fjögesta.
60 år 26 april.*

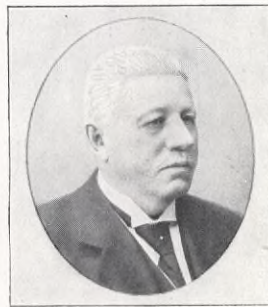
O. MONTELL.
Provinsialläkare. — Uppsala.
60 år 22 april.*

W. SMITH.
Professor. — Stockholm.
55 år 25 april.*

R. L. N. FRIESTEDT.
Direktör. — Stockholm.
65 år 20 april.*

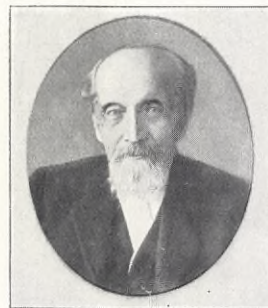
C. W. ALTHÉN.
Byggmästare. — Stockholm.
65 år 6 april.*

G. STEELE.
Trafikinspektör. — Nora.
60 år 24 april.*

B. ANDERSSON.
Polisdomare. — Malm.
50 år 22 april.*

C. F. A. NAUCKHOFF †.
Kapten. — Stockholm.
F. 1832. † 31 mars.*

M. E. FALCK †.
F. d. Grosshandl. — Göteborg.
F. 1832. † 2 april.*

J. L. V. HIMMELSTRAND †.
F. d. Lektor. Fil. Dr. — Sunds-
vall. — F. 1834. † 2 april.*

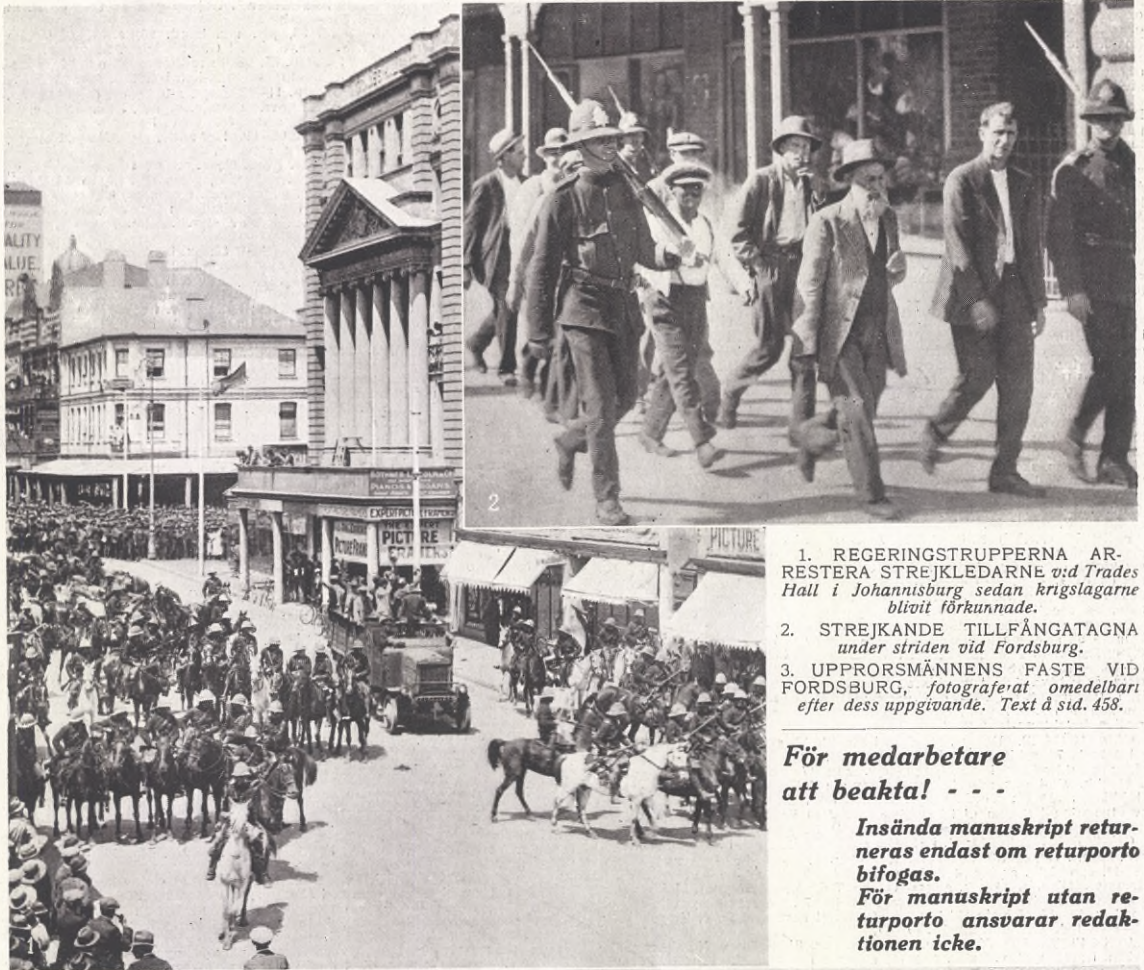

A. F. NORDENSSON †.
F. d. Generalkonsul. — Sthlm.
F. 1851. † 1 april.*
Kliché Aug. Sjöborgs Klichéanst., Gbg

* Data å nästa sida.

1. REGERINGSTRUPPERNA AR-
RESTERA STREJKLEDARNE vid Trades
Hall i Johannesburg sedan krigslagarne
blivit förkunnade.
2. STREJKANDE TILLFÅNGATAGNA
under striden vid Fordsburg.
3. UPPRORSMÄNNENS FASTE VID
FORDSBURG, fotograferat omedelbart
efter dess uppgivande. Text å sid. 458.

**För medarbetare
att beakta! - - -**

**Insända manuskript retur-
neras endast om returporto
bifogas.
För manuskript utan re-
turporto ansvarar redak-
tionen icke.**

Efter originalfotos.

Kliche: Gofs Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.